

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1989/44

KARAR NO : 1989/44

ÖZET : 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 23. maddesine göre sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra sıkıyönetim askeri mahkemelerine dava açmak mümkün bulunmadığından, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Şerif Kümüş

O L A Y : Sanığın yasa dışı dev-sol örgütü üyesi olduğu ve daha önce yakalanan arkadaşları hakkında 1.Ordu Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinde yargılanmalarının devam ettiği, sanığın ise 16/3/1989 tarihinde yakalandığı ve 1982 yılının çeşitli günlerinde, patlayıcı madde atmak, pankart asmak, el ilânı dağıtmak ve silahlı gasp eylemlerinde bulunduğu ileri sürülerek Türk Ceza Kanunu'nun 141/1., 497/2. maddelerine göre tecziyesi için İstanbul C. Savcılığı'nın 3/4/1989 gün, 6309-9-327 sayılı iddianamesiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

(Daha önce hazırlık soruşturması evrakı, atılı suçun 2844 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş ve Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunun yürürlük tarihi olan 1/5/1984 gününden önce işlendiğinden İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi C.Savcılığı'nın görevsizlik kararlarıyla İstanbul C.Savcılığı'na gönderilmiştir) X

İstanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi, 2/6/1989 gününde, 99-116 sayı ile; İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 1981/654 sayılı dosyasında yargılanan Fevzi Yıldırım ve arkadaşlarının eylemine Şerif Kümüşünde katıldığı ve ancak o tarihte yakalanmadığı için hakkında dava açılmadığını belirterek her iki dosyadaki delillerin birbirini tamamlar nitelikte bulunması ve irtibat sebebiyle davanın sıkıyönetim mahkemesindeki asıl dava ile birleştirilmek üzere esas kaydının kapatılmasına karar vermiştir.

(Sonucu itibarıyla görevsizlik kararı niteliğindeki bu karar üzerine dosya kendisine intikal eden İstanbul 1.Ordu Komutanlığı Sıkıyönetim 2 Nolu Askeri Mahkemesi 31/7/1989 gününde, 18-18 sayı ile; 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 23. maddesi uyarınca sıkıyönetim askeri mahkemesine sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra dava açılmıyacağından mahkemesinin görevsizliğine ve olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Dosya, İstanbul 1.Ordu Komutanlığı Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın 21/11/1989 gün, 1989/1001 muh. sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Muammer Turan'ın Başkanlığı'nda, İhsan Özkaya, Ahmet Sevgili, Uzel Kızılkılıç, Yavuz T.Özgen, Ersin Eserol ve Dr.Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı 8/12/1989 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Hakim Kıdemli Yüzbaşı Ekrem Gülseçkin'in adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü ve yazılı düşünceleri alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Atılı suçların işlendiği ve sanık hakkında davanın açıldığı İstanbul ilinde 19/11/1985 ve tüm yurttaki 19/7/1987 tarihlerinde sıkıyönetim kaldırılmış bulunmasına göre, görevli yargı yerinin tayin ve tespit edilebilmesi için öncelikle "Sıkıyönetimin kaldırılması halinde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görev ve yetkisi" ni düzenleyen 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun 23. maddesinin gözönünde tutulması gerekir.

Sözü edilen maddede aynen "sıkıyönetimin kaldırılması durumunda, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılmaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkileri devam eder... kamu davası açılmamış dosyalar ile duruşmanın tatiline karar verilmiş davalar durumlarına, mahiyetlerine ve kanun hükümlerine göre görevli ve yetkili mercilere gönderilir"denilmektedir.

Olay yerinde açıklandığı üzere 1982 yılında işlediği ileri sürülen suçlardan dolayı sıkıyönetimin kaldırılmasından çok sonra 16/3/1989 tarihinde yakalanan sanığa ait davanın İstanbul C.Savcılığınca 3/4/1989 tarihinde açılmasına; 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 23. maddesine göre ise ancak ellerindeki davaları sonuçlandırmakla görevli sıkıyönetim askeri mahkemelerine sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra dava açmak mümkün bulunmamasına ve hatta sıkıyönetim mahkemelerinin muvakkat tatil kararı verdikleri sanıklar hakkındaki davaya dahi bakamamaları nedeniyle, davanın adli yargı yerinde görülmesi ve İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik niteliğindeki kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre adli yargı yerinde çö-
zülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2/6/1989 günlü,
99-116 sayılı görevsizlik kararı niteliğindeki birleştirme kararının kaldırıl-
masına 8/12/1989 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Muammer TURAN

Üye
İhsan Özkaya

Üye
Ahmet Sevgili

Üye
Uzel Kızılkılıç

Üye
Yavuz T. Öngen

Üye
Ersin Eseroğlu

Üye
Dr. Önder Ayhan

G/T.

Mu

Bu kararın Resmî gazete'de
yayımlı uygundur.

Başkan